

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző: Százötven éves az Országos

Cím: Széchenyi Könyvtár

Forrás: *Népe*

1952. XI. 26

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Tárgy

027.1

Hely

O. Sz. U.

Idő

"1902/1952"

Személy

Helyszám

AZ ORSZÁGOS SZÉCHENYI KÖNYVTÁR november 26-án ünnepli fennállásának 150. évfordulóját. Ez a nap nemcsak a könyvtár, hanem a kultúrradalom útján nagy léptekkel előrehaladó egész dolgozó magyar nép ünnepe is.

A könyvtár alapjait Széchenyi István apja, Széchenyi Ferenc rakta le 1802-ben: 18.000 kötetnyi könyvét és kéziratát ajánlotta fel a nemzeti, nemzeti könyvtár, illetve nemzeti múzeum alapítása céljából. A reformkor nemzedéke lelkesen karoitta fel Széchenyi Ferenc kezdeményezését. A könyvtár állománya a következő évtizedekben szintén jelentős adományokkal gazdagodott, valamint saját gyűjtése révén is növekedett. A XIX. század végén a könyvek száma elérte a félmilliót.

A könyvtár a külföldi irodalom klasszikus alkotásai mellett rendszeresen gyűjtötte a Magyarországon megjelent és a magyar vonatkozású külföldi műveket, nyomtatványokat, kéziratokat. Jelenlegi könyvállománya több mint 1.300.000 példány. Az egész gyűjtemény, kéziratokkal, zeneművekkel, térképekkel, röpiratokkal, plakátokkal együtt azonban a négy milliót is meghaladja.

Az Országos Széchenyi Könyvtár népköztársaságunk minisztertanácsának a könyvtárügy fejlesztéséről májusban hozott határozatával szép és fontos feladatot kapott. Egyrészt az olvasók szüntelenül növekvő taborának kutatóigényeit elégíti ki, másrészt támogatja a nagy arányban fejlődő üzemi és szakmai könyvtárakat.

carpinszky-nyomda, Vig-utca 6.

A KÖNYVTÁR KÉZIRATTÁRA az ország nagyértékű kultúrtörténeti kincseit őrzi. A gyűjteményben van a XII. századbeli nyelvemlék, a Halotti

Beszéd is. Négyszázhetven középkori latin kódexet, közöttük a legrégebb magyar kéziratot, a Jókai-kódexet és hetven más magyar nyelvemléket őrzi. A magyar történelírás első emlékei, Anonymus Gestája, Kálta Márk és Kézai krónikái, Kálmán-csehi Domokos XV. századbeli breviáriuma mellett megtalálhatók a könyvtárban Balassa, Zrínyi, Csokonai, Kölcsey, Vörösmarty, Kossuth, Petőfi, Arany, Jókai, Mikszáth, Ady, József Attila és más klasszikusaink kéziratjai is. A XVIII. század első magyar újságaitól kezdve napjainkig az újságok és folyóiratok hatalmas tömege áll a kutatók rendelkezésére.

E felbecsülhetetlen értékű nemzeti kulturális kincs megőrzése és tudományos gondozása nagy feladatokat ró a könyvtárra és könyvtárosokra egyaránt. Az Országos Széchenyi Könyvtár fontos hely illeti meg a szocializmus építésének kulturális frontszakaszán. Országos viszonylatban támogatnia kell a közművelődés és a könyvtárak fejlesztése, valamint a könyvtárosok képzése, továbbá az olvasóközönség jobb ellátása ügyét. Az Országos Széchenyi Könyvtár, hazánk vezető könyvtára hivatott, hogy pártunk útmutatásai alapján irányítsa a könyvtárakat. Pártunk és kormányzatunk bőséges és hathatós támogatást nyújt ehhez a nagy feladathoz.

Egyfelől e segítség, másrészt kultúrradalomunk eredményeit tükrözi, hogy míg 1941-ben a könyvtárnak mindössze 21.600 olvasója volt, akik 58.000 könyvet és folyóiratot tanulmányoztak, addig 1950-ben a Széchenyi Könyvtár olvasóinak száma 57.500 volt és az olvasott könyvek, folyóiratok száma meghaladta a 127.000-et. És 1951-ben már 107.603 olvasó 253.157 művet, 1952 első hat hónapjá-

ban pedig 70.806 olvasó 173.437 kötetet olvasott.

A könyvtár szovjet példa nyomán 1946-ban bibliográfiai folyóiratot indított, a »Magyar Nemzeti Bibliográfia«-t, amely egy-egy hónap könyvtérmetését foglalja össze. Ezenkívül megindította a »Magyar Folyóiratok Repertóriumá«-t, amely a folyóiratok tudományos cikkanyagát ismerteti. 1950-ben a kéziratár kiadta nyomtatásban az 1789—1867 év közötti kéziratok katalógusát. Most készül ennek folytatása napjainkig.

A könyvtárak és könyvtárosok munkájának elősegítésére gyakorlati könyvtártani és könyvtörténeti munkaközösségeket szerveztek a könyvtárban. Megalakult a módszertani osztály, amely irányítással és tanáccsal segíti a tömegkönyvtárakat. A bibliográfiai osztály típus- és témabibliográfiákat állít össze az ország könyvtárosai munkájának tudományos segítése céljából.

Népi demokráciánk, a dolgozó nép állama még az ötéves terv folyamán új, korszerű könyvtárpételeket emel a nemzet első könyvtárának. Ezzel a gondoskodással is kifejezi megbecsülését a könyvtárügy iránt.

A NÉPMŰVELÉSI MINISZTERIUM kétnapos országos könyvtáros konferenciát tart a Széchenyi Könyvtár másfélévszázados évfordulója alkalmából. Ezen az első, ünnepélyes könyvtáros-találkozón az ország minden részéből összegyűlt 200 könyvtáros megtárgyalja a feladatokat, a könyvtárosi munka megjavításának módszereit. Könyvtárosaink így emlékeznek meg az első magyar közkönyvtár, hazánk vezető könyvtára alapításának százötvenedik évfordulójáról,ról.